

Kittilän kunnanvaltuusto 21.10.2024

KITTILÄN KUNTA
21.10.2024
Nro 512/00.00.01/2024

Vastaesitys asia 92

Valtuustoaloite – Kuntalain 43 §:ssä tarkoitettu aloite ryhtymisestä toimenpiteisiin kunnanjohtaja Timo Kurulan irtisanomiseksi luottamuspuolan perusteella.

Esitämme tilapäisen valiokunnan asettamista valmistelemaan Timo Kurulan irtisanomista kunnanjohtajan tehtävästä luottamuspuolan perusteella.

Perustelut:

1. Korkeimman oikeuden tuomio 10.9.2024 asiassa R2023/51 ja seitsemän valtuutetun allekirjoittama aloite perusteluineen 30.9.2024 kunnanvaltuuston kokouksessa kyseisessä asiassa:

Korkein oikeus tuomitsi 10.9.2024 antamallaan tuomiolla Timo Kurulan petoksen yrityksestä, virkavelvollisuuden rikkomisesta ja virka-aseman väärinkäytöstä yhteiseen 80 päivän ehdolliseen vankeusrangaistukseen, johon sisältyy kohtuullistaminen oikeudenkäynnin viivästymisen johdosta. Ilman tuota kohtuullistamista rangaistus olisi ollut korkeimman oikeuden mukaan neljä kuukautta ehdollista vankeutta.

Petoksen yrityksen osalta korkein oikeus lausui Kurulan menettelystä muun muassa, että hän on yrittänyt hankkia itselleen oikeudetonta taloudellista hyötyä välttyessään itse laskun maksuvelvollisuudelta ja samalla hyötymistarkoituksessa yrittänyt aiheuttaa kunnalle laskun loppusumman suuruisen taloudellisen vahingon.

Virkavelvollisuuden rikkomisen osalta korkein oikeus lausui Kurulan menettelystä muun muassa, että hänen syykseen petoksen yrityksenä luetussa tahallisessa rikoksessa erehdyttämisen kohteena on ollut kunta, vaikka hänen tehtävänä on kunnanhallituksen puheenjohtajana ollut valvoa kunnan etua.

Virka-aseman väärinkäytön osalta korkein oikeus lausui muun muassa, että asiassa ei ole ollut hankintapäätöstä, jonka mukaan Kurula olisi valtuutettu hankkimaan asiantuntijapalvelua, eikä hän ole myöskään asemansa perusteella voinut tilata palvelua. Palvelua tilatessaan hän on siten rikkonut Kittilän kunnan hallintosääntöön, hankintaohjeisiin ja sisäisen valvonnan ohjeisiin perustuvan virkavelvollisuutensa. Kun Kurula on lisäksi esteellisenä hankkinut asiantuntijapalvelua myös omaa valitusasiaansa varten, hänen tarkoituksenaan voidaan katsoa olleen hyödyn saaminen itselleen.

Korkeimman oikeuden tuomitsema rangaistus perustuu rikoksiin, jotka Kurula on tehnyt useita vuosia sitten toimiessaan kunnanhallituksen puheenjohtajana. Kurula on kuitenkin koko oikeudenkäynnin ajan kiistänyt syyllistyneensä rikoksiin. Hän on katsonut olleensa oikeutettu toimimaan tavalla, josta hänet on nyt tuomittu. Kurulan menettely osoittaa vakavaa osaamisen puutetta aivan keskeisistä kunnallisen päätöksenteon periaatteista tai röhkeää piittaamattomuutta päätöksentekosääntöjä kohtaan. Tätä taustaa vasten ei ole uskottavaa, että Kurula kykenisi puuttumaan alaiensa mahdollisiin vastaavanlaisiin väärinkäytöksiin. Ainoa mahdollinen johtopäätös Kurulan menettelystä on se, että hän ei nauti sellaista luottamusta, jota kunnanjohtajan tehtävän menestyksellinen hoitaminen edellyttää.

Timo Kurulan äskettäin saama tuomio on jo toinen hänen korkeimmalta oikeudelta saamansa ehdollinen vankeustuomio. Kurula tuomittiin jo 2.3.2023 virka-aseman väärinkäytöstä 60 päivän ehdolliseen vankeusrangaistukseen. Korkein oikeus lausui tuolloin tuomiossaan muun muassa, että Kurulan menettelyn seurauksena kunnan päätöksenteon puolueettomuus ja uskottavuus on vakavasti vaarantunut.

Tilanne on kunnan maineenkin kannalta kestävä.

Toistamme tässä, mitä Kuntaliiton lakiasiainjohtaja Juha Myllymäki totesi Ylen Lapin uutisissa 23.9.2024: "Sanoisin yleisellä tasolla, että jos virassa oleva kunnanjohtaja saa vankeustuomion petoksen yrityksestä ja virka-aseman väärinkäytöstä, niin on käytännössä 99 prosenttisen varmaa, että kunnanjohtaja silloin lähtee joko vapaaehtoisesti tai ei-vapaaehtoisesti." Uutisessa todetaan myös, että "Lakiasiainjohtaja Myllymäki ei muista tapausta, jossa kunnanjohtaja olisi saanut jatkaa virassaan vankeustuomiosta huolimatta."

2. Lisäksi esitämme ja toistamme perusteluina, mitä Lapin yliopiston kuntaoikeuden dosentti, Helsingin yliopiston hallinto-oikeuden dosentti, julkisoikeuden yliopistonlehtori Matti Muukkosen Itä-Suomen yliopistosta on 5.10.2024 julkisuudessa lausunut asiasta: "Olisi melko lailla selvää, että oikeusjärjestys ohjaa siihen, että tällaiseen rikokseen syyllistynyt henkilö ei niissä virkatehtävissä jatkaisi." Lisäksi uutisessa todetaan, että "Muukkosen mukaan mielenkiintoista on se, että mahdollisen uuden rikostutkinnan uhka syntyy niiden henkilöiden osalta, jotka eivät lähde viemään asiaa eteenpäin."

3. Edellä mainittujen perustelujen lisäksi toteamme, että luottamushenkilö toimii virkavastuulla ja hänen tehtävänä on ajaa kunnan etua, ei yksittäisen henkilön etua. Tässä kohtaa viittaamme Timo Kurulan saamaan korkeimman oikeuden tuomioon 2.3.2023. Tuomiossa todetaan muun muassa, että virka-aseman väärinkäyttämistä on se, että päätös kunnanhallituksessa tehtiin tietyn henkilön suosimistarkoituksessa.

4. Esityksemme liitteeksi liitämme Oikeudenmukaisen Kittilä valtuustoryhmän laatimat kysymykset Timo Kurulalle 10.10.2024 pidetyssä neuvottelutilaisuudessa, jossa Timo Kurulaa on kuultu. Neuvotteluryhmä on julistanut tilaisuuden ja siellä laaditun muistion salaisiksi. Kurulan vastauksia ei ole käytettävissämme.

Mikäli esityksemme ei tule kunnanvaltuuston päätökseksi, niin esityksemme on eriävä mielipiteemme.

Oikeudenmukainen Kittilä valtuustoryhmä

[Redacted signature]

Inkeri Yritys

[Redacted signature]

Outi Marttila

[Redacted signature]

Esa Ylläsjarvi

[Redacted signature]

Maija Linnala

Kunnanvaltuusto 21.10.2024
LIITE ASIAAN 99

Kysymykset Timo Kurulalle neuvottelutilaisuudessa (johtajasopimus) 10.10.2024

1. Olet koko Eilavaaran laskuasian esitutkinnan ja oikeudenkäynnin ajan kiistänyt syyllisyytesi rikoksiin ja ollut sitä mieltä, että sinulla on ollut oikeus toimia niin kuin olet toiminut. Oletko edelleen samaa mieltä? **Onko KKO:n tuomio väärä?**
2. **Kenen kuuluisi maksaa Eilavaaran I-lasku?** KKO:n mukaan se ei kuulunut kunnan maksettavaksi ja siksi sinut on tuomittu petoksen yrityksestä Kittilän kuntaa kohtaan, kun toimitit laskun kunnan maksettavaksi.
3. Korkein oikeus on todennut tuomiossaan, että 5.5. ja 30.9.2014 tehdyistä päätöksistä ei ilmene palveluntarjoajaa tai asiaa, johon asiantuntijapalvelua on ollut tarkoitus käyttää. Myöskään mitään ajallista rajausta palvelun hankintaan ei ole päätösten mukaan liittynyt. KKO onkin päätenyt siihen, että noiden päätösten ei voida tulkita olevan asiantuntijapalvelun hankintaa koskevia kunnan hankintapäätöksiä. **Onko KKO mielestäsi oikeassa vai väärässä?**
4. KKO:n mukaan kunnanhallitus voi päättää oikeudellisen asiantuntija-avun tai neuvonnan hankkimisesta. Sen mukaan säännönmukaiseen päätöksentekomenettelyyn kuuluu, että tällainen lisäselvitys annetaan tiedoksi kaikille kunnanhallituksen jäsenille ja asian esittelijälle ennen asian käsittelyä kunnanhallituksessa. KKO:n mukaan asiassa esitetyn selvityksen perusteella oikeudellisen asiantuntijan toimittamaa aineistoa ei ole toimitettu päätöksentekoa määrittävien menettelytapojen mukaisesti koko kunnanhallituksen ja viranhaltijaesittelijän käyttöön. KKO:n mukaan asiantuntijapalvelun maksamiseen kunnan varoista ei ole siten ollut asianmukaista perustetta. **Oletko edelleen sitä mieltä, että olet menetellyt oikein? Onko KKO väärässä?**
5. KKO:n mukaan sinun voidaan perustellusti katsoa tienneen, ettei asianmukaista päätöstä palvelun tilaamisesta ole tehty ja ettei hankittua asiantuntijapalvelua ole myöskään käytetty kunnan päätöksenteossa sitä koskevien menettelytapojen mukaisesti ja että olet näin ollen menetellyt tahallisesti. **Onko KKO oikeassa vai väärässä?**
6. Johtopäätöksensä KKO on todennut, että olet yrittänyt hankkia itsellesi oikeudetonta taloudellista hyötyä välttyessäsi itse laskun maksuvelvollisuudelta. Samalla olet hyötymistarkoituksessa yrittänyt aiheuttaa kunnalle Eilavaara I-laskun loppusumman mukaisen taloudellisen vahingon ja että olet siten syyllistynyt petoksen yritykseen. **Onko KKO oikeassa vai väärässä?**
7. Syyksesi petoksen yrityksenä luetussa tahallisessa rikoksessa erehdyttämisen kohteena on ollut kunta, vaikka tehtävänäsi kunnanhallituksen puheenjohtajana on ollut valvoa kunnan etua. Näin menetellessäsi olet KKO:n mukaan rikkonut virkatoiminnassa noudatettaviin säännöksiin tai määräyksiin perustuvan virkavelvollisuutesi. Sinut onkin tuomittu myös virkavelvollisuuden rikkomisesta. **Onko KKO oikeassa vai väärässä?**
8. Myöskään Eilavaara II-laskuasiassa ei KKO:n mukaan ollut hankintapäätöstä, jonka mukaan sinut olisi valtuutettu hankkimaan asiantuntijapalvelua, etkä ole myöskään asemasi perusteella voinut tilata palvelua. Palvelua tilatessasi olet siten KKO:n mukaan rikkonut Kittilän kunnan hallintosääntöön, hankintaohjeisiin ja sisäisen valvonnan ohjeisiin perustuvan virkavelvollisuutesi.

Kun olet lisäksi esteellisenä hankkinut asiantuntijapalvelua myös omaa valitusasiaasi varten, tarkoituksenas voidaan KKO:n mukaan katsoa olleen hyödyn saaminen itsellesi. Siksi sinut on tuomittu myös virka-aseman väärinkäyttämistä. **Onko KKO oikeassa vai väärässä?**

9. Oletko edelleen sitä mieltä, että lausuntojen tilaaminen johonkin asiaan ei ole hallintolaissa tarkoitettua asian käsittelyä ja että et siksi ole voinut olla esteellinen? **KKO katsoi sinun olleen esteellinen.**
10. KKO on todennut, että kunnanhallitus on syyskuussa 2017 päättänyt maksaa Eilavaara II-laskun. Vaikka syyttäjän toimittaman lisäselvityksen perusteella lasku on edelleen maksamatta, olet välttynyt tilaamasi palvelun maksuvelvollisuudesta. KKO on siis katsonut, että sinun velvollisuutesi olisi ollut maksaa lasku. **Onko KKO oikeassa vai väärässä?**
11. Sinut tuomittiin ehdolliseen vankeusrangaistukseen virka-aseman väärinkäyttämistä myös jo maaliskuussa 2023 (KKO 2023:17). KKO totesi tuossa tuomiossaan muun muassa, että menettelysi seurauksena kunnan päätöksenteon puolueettomuus ja uskottavuus on vakavasti vaarantunut. **Onko KKO ollut oikeassa vai väärässä?**
12. Jos Kittilän kunnan organisaatiossa joku toimisi edellä mainituilla tavoilla, miten toimisit kunnanjohtajana? **Hyväksyisitkö menettelyn vai puuttuisitko asiaan?**

Oikeudenmukainen Kittilä valtuustoryhmän puolesta

Inkeri Yritys
ryhmän puheenjohtaja

Esa Ylläsjärvi
ryhmän varapuheenjohtaja

Maija Linnala

Outi Marttila